

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Hodnoticí zpráva o dopadu projektu v lokalitě

Kadaň

Marie Úlehlová

Červen, 2021

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586.

Více na www.socialni-zaclenovani.cz.

Obsah

Obsah	2
Seznam obrazových příloh	2
Seznam tabulek.....	2
1 Manažerské shrnutí.....	5
2 Základní terminologie	7
2.1 Sociální vyloučení	8
3 Metodologie a cílová skupina	8
4 Limity evaluace	11
5 Popis výchozího stavu vzdělávacího systému a kontextu v lokalitě	12
6 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění.....	16
7 Zhodnocení rizik při plnění cílů (obecná rizika i konkrétní rizika v řešené lokalitě)	31
8 Výsledný stav vzdělávacího systému a doporučení do budoucna	32
8.1 Adresnost/relevance	33
8.2 Konzistence	33
8.3 Koordinace a synergie	34
8.4 Udržitelnost.....	34
9 Doporučení.....	35
10 Zdroje a literatura.....	36

Seznam obrazových příloh

Obrázek 1 Postup při stanovování výsledků intervencí.....	10
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 Vývoj podílu počtu žáků opakujících první ročník na všech žácích v první třídě dle školy a třídy	14
Tabulka 2 Vývoj podílu počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších docházku dle typu školy a tříd	15
Tabulka 3 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.1	17
Tabulka 4 Přehled úvazků asistentů pedagoga a jejich přepočty na plné úvazky.	19
Tabulka 5 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.2	20

Tabulka 6 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.3	21
Tabulka 7 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.1	22
Tabulka 8 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.2.	26
Tabulka 9 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.3.	29
Tabulka 10 Rizika uvedená v MPI 2018–2020, 1. aktualizace	31
Tabulka 11 Doporučení z dopadové evaluace	35

Seznam použitých zkratek

ASZ	Agentura pro sociální začleňování (odbor Ministerstva pro místní rozvoj ČR)
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
IKV	inkluzivní a kvalitní vzdělávání
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MPI	místní plán inkluze
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
NNO	nevládní nezisková organizace
NZDM	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OSPOD	odbor sociálně právní ochrany dětí
PO	podpůrné opatření
Šablony	Šablony pro MŠ a ZŠ – podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování
SAS	sociálně aktivizační služby
SPSZ	strategický plán sociálního začleňování
SŠ	střední škola
SVL	sociálně vyloučená lokalita/lokality
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ZŠ	základní škola

Licence Creative Commons: CC-BY - uveďte původ, Česká republika¹

¹ Více informací: creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/cz/

1 Manažerské shrnutí

Následující evaluační zpráva překládá výsledky zhodnocení spolupráce Agentury pro sociální začleňování (ASZ) s městem Kadaň na základě analýzy výstupů a výsledků implementace aktualizovaného Místního plánu inkluze pro roky 2018–2022. Evaluace je založena na datech sbíraných kvalitativní metodou, přičemž hlavním zdrojem dat jsou polostrukturované rozhovory doplněné o desk reaserch, kdy byly analyzovány dostupné dokumenty ASZ. Sběr dat probíhal od poloviny prosince 2020 do začátku března 2021. Celé období sběru dat probíhalo v období nouzového stavu z důvodu pandemie covid-19, z tohoto důvodu proběhla většina rozhovorů online nebo telefonicky. Celkově proběhlo 13 rozhovorů, z čehož bylo 11 individuálních a 2 skupinové

Místní plán inkluze vznikl (MPI) v rámci programu OP VVV a je přílohou Strategického plánu sociálního začleňování města Kadaně (SPSZ) operačního programu Zaměstnanost (OPZ), aktualizuje totiž jeho část zaměřenou na vzdělávání. Tento aktualizovaný strategický dokument byl schválen radou města 23. 1. 2020. Aktualizace MPI je oproti původnímu MPI doplněna o aktivity neziskových organizací RADKA z. s. a Světlo Kadaň z.s., které měly být podpořeny z projektů OP VVV. Organizace RADKA z. s. plánovala projekt „Rosteme společně“ zaměřený na předškolní přípravu a všestranný rozvoj dětí a jejich rodičů v předškolním klubu. Projekt nakonec nebyl podán. Druhý projekt organizace Světlo Kadaň z.s. nese název „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani“. Žádost o tento projekt byla podána a projekt byl podpořen, jeho realizace je od 1. 7. 2020 do 31. 12. 2022.

V oblasti předškolního vzdělávání si MPI kladl za hlavní cíl absolvování předškolního vzdělávání dětmi, tak aby byly připraveny na vstup do mateřské a základní školy. Organizace RADKA z. s. provozovala sociální služby a SAS (nyní je provozuje Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy) v rámci služeb oslovuje a motivuje rodiny a děti, které se dosud neúčastní předškolního vzdělávání, nebo poskytuje předškolní přípravu. V rámci tohoto cíle byla také zesílena terénní práce ve vyloučených lokalitách ze strany města. Mateřské školy posílily své personální kapacity o školní asistenty, které jsou podle zástupců škol podporou v různých oblastech, jako je například podpora dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo kontaktování rodin ze sociálně vyloučených lokalit. V rámci Šablon došlo také ke sdílení zkušeností z různých škol nebo proškolení pedagogů v oblasti inkluze.

Hlavním cílem MPI v oblasti základního vzdělávání bylo navýšení počtů žáků, kteří jsou účinně podpořeni v pravidelné docházce do školy, v dosahování školního úspěchu a jsou motivováni pokračovat v dalším vzdělávání. Organizace Světlo Kadaň pořádala přípravu na školu v nízkoprahovém zařízení v Kadani a Pruněřově. V rámci zmíněného projektu, který je v prvním roce realizace, probíhají kromě přípravy na školu vzdělávací aktivity o prázdninách zaměřené na žáky potýkající se se školním neúspěchem, workshopy pro rodiče nebo kariérní poradenství. Organizace dlouhodobě úspěšně spolupracuje se Střední školou technickou, gastronomickou a automobilní Chomutov (SŠTGA Chomutov) a také s 1. základní školou.

Spolupráci s ostatními školami se podařilo navázat během epidemiologických opatření z důvodu rozšíření nákazy covid-19. Organizace RADKA z. s. a Světlo Kadaň z.s. **poskytovaly podporu žákům během distanční výuky, a to v podobě doučování, technické podpory nebo zprostředkování výukových materiálů mezi školou a žáky.** Aktivitu, které realizovaly školy, byly podpořeny ze Šablon. Z nich byly podle zástupců škol nejvíce přínosní školní asistenti, doučování a kluby zaměřené na určitou oblast rozvoje. Během pandemie nebylo možné realizovat všechny Šablony, někteří zástupci škol část Šablon proto přesunuli na aktivity, které se v době pandemických opatření osvědčily, což byla především činnost asistentů a asistentek pedagoga, kteří byli podporou například při kontaktování rodiny žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Celkově evaluace výsledků působení Agentury v lokalitě poukázala na pozitivní přínos spolupráce a koordinace jednotlivých aktérů mezi sebou. Spolupráci lze považovat za úspěšnou také z hlediska dopadů. Celkově se aktéři vyjadřují k tomu, že se počáteční situace v sociálně vyloučených lokalitách stabilizuje a prohlubuje se spolupráce mezi školami, i rodinami pocházejícími ze sociálně vyloučených lokalit a školami.

Ze závěrů evaluace vyplývají tato doporučení:

ZÁVĚRY	DOPORUČENÍ
1. Zvýšená migrace rodin a nedostatečné informování škol	Zaměření se na tuto problematiku v rámci celého lokálního partnerství
Jedna z hrozeb, která byla identifikována v rámci SWOT analýzy, je migrace rodin. Právě migrace rodin byla podle zástupců škol zvýšena již před pandemií covid-19 a během této doby pokračuje. Migrace se týká rodin pocházejících ze zahraničí a ze sociálně vyloučených lokalit. Někteří zástupci škol také upozorňovali, že je rodiče nedostatečně informují o plánovaném stěhování a že jim také chybí zpětná vazba od OSPOD v případě, že škola nahlásí odstěhování rodiny.	Zaměření se na tuto problematiku v rámci celého lokálního partnerství, neboť se problém dotýká více oblastí, ke kterým jsou ustanoveny tematické pracovní skupiny. Dále komunikace OSPOD se školou ohledně potvrzení, že se rodina odstěhovala.
2. Zvýšená školní absence žáků pocházejících z Hradce, místní části obce Rokle	Provázání spolupráce obce Rokle s městem Kadaň
Zvýšená absence žáků pocházejících z obce Hradec, na které se podle zástupce školy podílí zhoršení životních podmínek rodin v této oblasti.	Navázání spolupráce obce Rokle s městem Kadaň v otázce životních podmínek rodin v místní části Hradec a posílení terénních a sociálních služeb
3. Problém s obsazením pozice psychologa	Sdílení zkušeností ohledně obsazování pozice
Někteří zástupci uváděli problém s obsazováním pozice psycholog, což je však poměrně častým problémem na školách obecně.	Diskuze a sdílení zkušeností na pracovních skupinách Vzdělávání o možnostech hledání a financování psychologa

2 Základní terminologie

Agentura pro sociální začleňování byla v roce 2008 ustavena jako ústřední nástroj státní správy pro řešení sociálního začleňování. Jejím dvěma základními úkoly je zajištění podpory obcím v procesu sociální integrace a odborná koordinace řešení sociálního vyloučení na národní úrovni. ASZ podporuje obce a města v tom, aby mohly plnit svoji funkci v zajišťování rovného přístupu ke vzdělávání, bydlení, zaměstnání, zdravotní péči a dalším zdrojům a institucím všem svým občanům bez ohledu na jejich sociální status.

Základním nástrojem ASZ při řešení sociálního vyloučení v konkrétní obci je **sítování a propojování relevantních místních aktérů**, které je nezbytným předpokladem pro implementaci integračních procesů. K tomu slouží tzv. **lokální partnerství** (LP), platforma, v jejímž rámci se koordinovaně řeší jednotlivé problematické oblasti prostřednictvím vytčení strategických cílů a naplňování konkrétních opatření pro jejich naplňování. Obec vytváří ve spolupráci s pracovní skupinou pro vzdělávání a zástupci ASZ (lokální konzultant a konzultant pro inkluzivní vzdělávání) **Místní plán inkluze v oblasti vzdělávání** (MPI).

Cílem MPI je systematizace opatření na podporu inkluzivního vzdělávání v obci v rámci místní vzdělávací soustavy. Plán je vypracován na dobu 3 let. Návrh plánu obsahuje identifikaci problémů v oblasti inkluzivního vzdělávání a rámcový návrh možných opatření řešících daný problém. Opatření přijatá v rámci MPI řeší především problematiku zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků s potřebou podpůrných opatření, zejména zvýšení kvality vzdělávání dětí a žáků socioekonomicky znevýhodněných a pocházejících z odlišného kulturního prostředí, tj. dětí a žáků žijících v sociálně vyloučených lokalitách či ohrožených sociálním vyloučením, a problematiku desegregace škol.

MPI je zpracován v kontextu předpokládaného demografického a sociálně ekonomického vývoje a s ohledem na efektivitu vzdělávací soustavy v místě s ohledem na počty výše zmíněných skupin. Pro nastavení opatření také slouží analýza místní vzdělávací sítě, která popisuje místní vzdělávací síť jak kvalitativně, tak kvantitativně.

ASZ je zprostředkujícím aktérem, který nemá přímý vliv na stav sociálního vyloučení a sociálně vyloučených lokalit v obcích. V současné době je nejsilnějším nástrojem vlivu na obce v rukou ASZ **Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám** (KPSVL), který umožňuje obcím spolupracujícím s ASZ exkluzivně podávat projekty do uzavřených nesoutěžních výzev, kde jsou pro ně předem alokovány značné finanční zdroje. Projektové poradenství² v rámci KPSVL se tak stává zásadní intervencí ASZ ovlivňující řešení sociálního začleňování v obcích.

² Projektovým poradenstvím v tomto smyslu rozumíme „odbornou podporu územních celků a jejich partnerů při přístupu k čerpání fondů EU, zejména v návaznosti na KPSV 2021+, včetně vydávání stanovisek o souladu projektů s PSZ“ (ASZ 2021).

2.1 Sociální vyloučení

Pod pojmem sociální vyloučení chápeme proces vylučování lidí nebo skupin lidí na okraj společnosti, do chudoby a izolace. Tento způsob vyloučení se projevuje na různých úrovních, např. sociální, prostorové, ekonomické či symbolické. Sociálně vyloučení se nacházejí v situaci, kdy mají ztížený přístup ke zdrojům běžně dostupným většině obyvatel, a zároveň s tím se snižuje jejich schopnost udržovat sociální kontakty s obyvateli mimo situaci sociálního vyloučení. Současně se snižuje možnost jejich participace na organizaci sociálního života a účasti v rozhodování. Se sociálním vyloučením je často spojena určitá míra stigmatizace ze strany většinové společnosti.

Mezi základní indikátory sociálního vyloučení patří materiální chudoba, dlouhodobá nezaměstnanost, závislost na dávkách v hmotné nouzi, nízká kvalita a nejistota v bydlení, ztížený přístup ke kvalitnímu společnému vzdělávání, vysoká míra zadlužení, výskyt rizikového chování, kriminality a vysoká míra migrace. Kombinace těchto faktorů brání zasaženým jedincům či rodinám v integraci či plnohodnotném životě a na různých úrovních je vylučuje ze společnosti. Každý z uvedených aspektů sociálního vyloučení může být v různých lokalitách a u různých jejich obyvatel zastoupen v jiné míře. Různé kombinace intenzity těchto jevů pak vytvářejí charakter jednotlivých lokalit, které se stejně jako lokální kontext mnohdy výrazně liší.

Pokud dochází k vyšší koncentraci osob s kombinací několika nebo všech výše zmíněných ukazatelů, hovoříme o sociálně vyloučené lokalitě (SVL). Sociálně vyloučené lokality obvykle vznikají působením systémových aktérů či tržních mechanismů. Při jejich vzniku lze sledovat vnější příčiny tohoto procesu, jako jsou zákonné normy, tržní mechanismy a stanoviska zbytku společnosti, i faktory vnitřní, které se často mezigeneračně reprodukují (např. životní styl samotných sociálně vyloučených). Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita. V českém kontextu se pak jedná o etnicitu romskou. Je však nutné důrazně se vyhradit proti zaměňování pojmu sociální vyloučení s příslušností k romskému etniku, stav vyloučení ze společnosti může postihnout kohokoliv neohledně na jeho etnickou příslušnost.

Dopady sociálního vyloučení na oblast vzdělávání jsou komplexní a projevují se v několika rovinách. Obecně lze ale říct, že děti/žáci vyrůstající v prostředí sociálního vyloučení mají menší vzdělanostní šance a jsou častěji předurčeny ke školnímu neúspěchu než jejich vrstevníci.

3 Metodologie a cílová skupina

Předmětem evaluace je projekt „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“. Hlavním cílem projektu je dosáhnout v zapojených obcích uplatnění principů kvalitního a inkluzivního vzdělávání (IKV) na participativním základě a vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení a rozvoj opatření vzniklých v průběhu projektu na lokální úrovni. Klíčové aktivity (KA) projektu představují realizační nástroje ASZ na místní úrovni

(spolupráce s územím, podpora odborné spolupráce, aktivizace relevantních aktérů, metodická podpora a výzkumy, analýzy a evaluace). Realizací jednotlivých KA se vytvářejí výstupy, které mají kapacitní charakter. Je tím myšleno to, že nevyvolávají změny přímo ve školách či u jednotlivých dětí a žáků, ale vytvářejí předpoklad pro to, aby takové změny mohly nastat. Kapacitní charakter znamená, že vytvářejí dílčí předpoklady pro zvýšení schopnosti (znalostí, kompetencí, případně zdrojů) klíčových aktérů změny (obce a města, školy, neziskové organizace atd.) řešit identifikované věcné problémy. Výstupy klíčových aktivit jsou existence a činnost pracovní skupiny vzdělávání (PS), místní plán inkluze (MPI), projektové poradenství, vstupní analýza, komunikační plány, workshopy, semináře, stáže.

Cílem evaluací je zhodnotit působení realizovaných aktivit v územích. Pro zhodnocení tohoto cíle je zapotřebí znát výsledky evaluace o průběhu spolupráce, která je metodologicky koncipovaná jako i) analýza kritických míst průběhu spolupráce, ii) analýza spokojenosti aktérů s působením ASZ a zhodnocením kvality spolupráce pracovních skupin. Výsledky evaluace o průběhu spolupráce tak doplňují kontext, ve kterém se změna odehrávala.

Evaluace slouží partnerům jako reflexe dosavadní práce a další možné směřování v oblasti IKV. Pro vnitřní agenturní účely slouží evaluace jako zhodnocení přínosnosti působení v územích.

Samotná evaluace výsledků spolupráce se zaměřuje na aktivity ASZ, které byly v územích realizovány. Výsledková evaluace zjišťuje krátkodobé nebo okamžité dopady uskutečněných intervencí (oproti tomu dlouhodobé dopady vznikají v horizontu následujících let po skončení projektu). Za hlavní intervenci ASZ je považováno vytvoření MPI, proto je cílem evaluace zjistit, jak dokument ovlivnil aktivity aktérů pro rozvoj IKV.

Hlavní evaluační otázka: Jakou změnu podnítl dokument MPI mezi aktéry v území?

Evaluační zpráva zhodnocuje, nakolik se daří naplňovat MPI. Popisuje způsoby, jakými jsou cíle MPI realizovány a jaký charakter mají opatření realizovaná aktéry v daném území. Vyhodnocení naplňování MPI odpovídá monitorovacímu postupu, všechny cíle (specifické) jsou vyhodnoceny dle kritérií míry naplňování, tedy: zda jsou už naplněny, naplněny částečně, nebo nebyla vytvořena žádná opatření pro dosažení cílů.

Na to, aby bylo zhodnoceno plnění jednotlivých cílů, je zapotřebí znát konkrétní postupy nebo opatření, které aktéři realizovali. V evaluaci se zaměřujeme na popis těchto aktivit, přičemž hlavním zdrojem dat jsou pro nás aktéři (většinou se jedná o zástupce škol a pracovníky v NNO).

Pro formulování evaluačních ukazatelů byla využita logika teorie změny. Východiskem teorie změny je místní plán inkluze evaluované obce, který je analyzován logikou zachycenou na obrázku 1. Každé opatření nemusí mít, a obvykle nemá, svůj unikátní výsledek. Často má opatření více dopadů.

Obrázek 1 Postup při stanovování výsledků intervencí

Hlavním zdrojem dat byly **polostrukturevané rozhovory**, které oproti kvantitativnímu dotazníkovému šetření umožnily dané tematické okruhy probrat více do hloubky a reagovat na výpovědi respondentů. **Celkově proběhlo 13 rozhovorů**, z čehož bylo 11 individuálních a 2 skupinové. **Sběr dat probíhal od poloviny prosince 2020 do začátku března 2021**. Celé období sběru dat probíhalo v období nouzového stavu z důvodu pandemie covid-19, z tohoto důvodu proběhla většina rozhovorů online nebo telefonicky. Sesbíraná kvalitativní a kvantitativní data byla analyzována se zřetelem na zachování anonymity klíčových aktérů. Níže uvádíme přehled všech rozhovorů. Kvalitativní sběr dat byl doplněn metodou desk research, kdy byly analyzovány zejména dostupné dokumenty ASZ (Karty lokality, vstupní analýza, SPSZ atd.)

Zdroje dat pro evaluační zprávu o dopadu projektu ve městě Kadaň:

- **11 polostrukturevaných rozhovorů s lokálními aktéry:**

3 zástupci MŠ (MŠ Čtyřlístek, MŠ Barvička, ZŠ a MŠ při nemocnici),

4 zástupci ZŠ (ZŠ Chomutovská, ZŠ Rudolfa Koblíce, ZŠ Školní a ZŠ a MŠ při nemocnici),

1 zástupce SŠ (SŠTGA Chomutov),

2 zástupci neziskových organizací Světlo Kadaň z.s. a RADKA z. s.³

2 zástupci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví městského úřadu Kadaň

- **2 skupinové polostrukturevané rozhovory se zástupci ASZ:**

současná KIV, bývalá KIV a metodička RCZ

- **desk research z dostupných dokumentů ASZ a dokumentů, které poskytli aktéři, obsahující hodnocení projektů a SPSZ 2015–2019 ,**

- **analýza sekundárních dat z výkazů MŠMT z let 2015–2020.**

³ Služby SAS byly ke konci roku 2020 přesunuty z organizace RADKA z. s. do Poradny pro rodinu a mezilidské vztahy. V textu se o zástupkyni organizace hovoří jako o zástupkyni organizace RADKA z. s., neboť k většině aktivit, o kterých se v textu píše, došlo právě pod původní organizací.

4 Limity evaluace

Evaluace dopadů spolupráce ASZ a obcí se sociálně vyloučenými lokalitami naráží na několik zásadních limitů. Některé z nich jsou obecnými metodologickými problémy evaluace sociálních jevů, jiné se týkají specifík práce ASZ.

V úvodu je potřebné zmínit, že jde o interní evaluaci. Z povahy interní evaluace vyplývají možná rizika: ovlivnění komunikačních partnerů, reliability dat, příznivější a méně kritická analýza atd. Na odstranění těchto limitů existuje vnitřní kontrola pomocí mikrotýmů a expertního garanta na evaluaci. Odbornost postupů evaluací je zároveň kontrolována interní oponentní skupinou. Existuje i externí kontrola v podobě externí průběžné evaluace zajištěné externími subjekty.

Specifickými omezeními vyplývajícími z povahy ASZ jako organizace a její činnosti, která jsme zmiňovali již v jedné z předchozích kapitol, je zejména rozpor mezi tím, že **primární cílovou skupinou ASZ je obec a místní institucionální aktéři**, avšak zvolená evaluační metoda šetří dopady intervencí na sociálně vyloučené osoby, které jsou pro ASZ sekundární, tedy nikoliv bezprostřední cílovou skupinou. Již z tohoto východiska vyplývá, že činnost ASZ může mít pouze **zprostředkovaný vliv na vznik dopadů** v sociálně vyloučených lokalitách. Zásadní roli v jejich uskutečnění má aktivita místních aktérů, kterou může ASZ podpořit, nemůže ji však zastoupit.

Zároveň musíme vzít úvahu také limity související s aktuálními omezeními realizace inkluzivního vzdělávání. Do jeho vývoje, stejně jako obecně do vývoje společnosti, silně **intervenuje velké množství vnějších faktorů**, které ani ASZ, ale ani obce a jejich obyvatelé nemohou nijak ovlivnit. K vnějším intervenujícím faktorům můžeme přiřadit i **systémové nastavení** jednotlivých politik státu, které determinuje možnosti řešení různých aspektů sociálního vyloučení. Další důležitou skutečností, kterou musíme mít na mysli při hodnocení spolupráce obcí s ASZ, je to, že integrační procesy jsou dlouhodobé povahy a jejich výsledky se projevují až po delší době, od intervencí tedy nelze očekávat okamžitý dopad a změny v sociálně vyloučených lokalitách.

Jiný limit prováděné evaluace představuje **nedostatek dostupných relevantních dat** takřka ve všech oblastech intervencí, většinu dat tak musí evaluátor shánět sám. S tím souvisí i absence systematického průběžného **monitoringu naplňování MPI v lokalitě**.

Také je třeba upozornit na **aktuální pandemickou situaci** a ztíženou terénní evaluační práci, neboť sběr dat pro tuto zprávu probíhal po celou dobu v období nouzového stavu, což mělo vliv na kapacitu aktérů pracujících v oblasti školství, například dvě mateřské školy byly v této době uzavřené. Většina aktérů byla nicméně i přes nepříznivou situaci velmi vstřícná. Zároveň měla pandemická situace vliv na hodnocení opatření aktéry, neboť aktéři měli tendenci se vyjadřovat především k distanční výuce a způsobu, jakým se s ní potýkají.

5 Popis výchozího stavu vzdělávacího systému a kontextu v lokalitě

Předškolní vzdělávání

V Kadani je celkem osm mateřských škol:

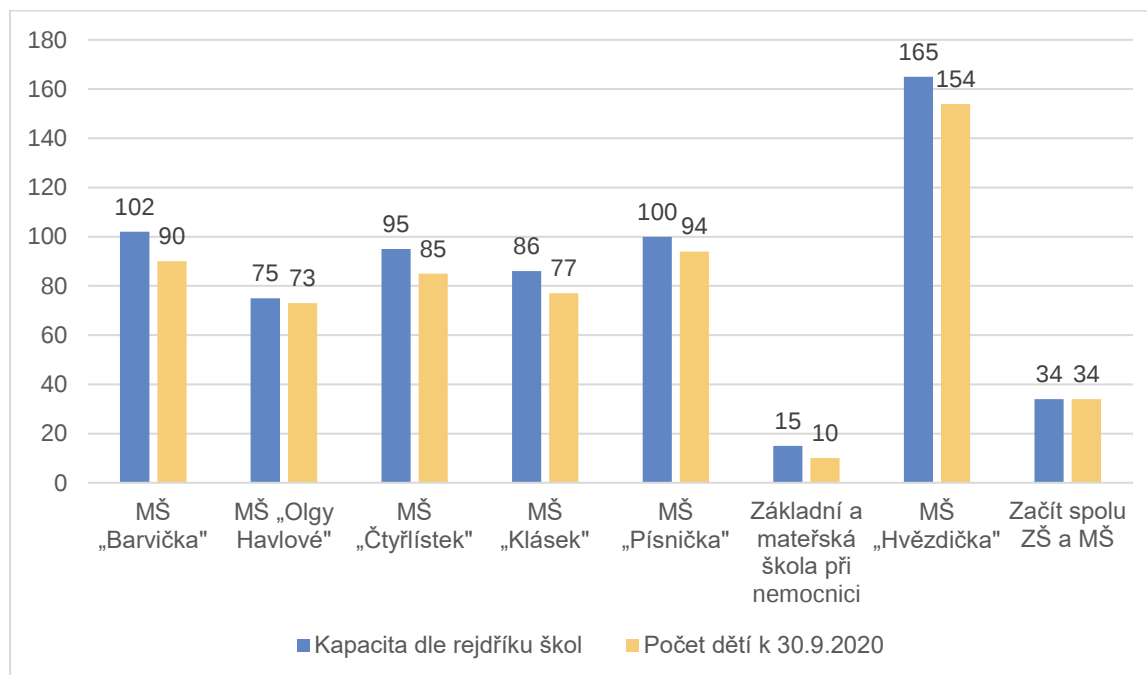
- Mateřská škola, Husova 1337 – „Barvička“, zřizovatel obec
- Mateřská škola Olgy Havlové, ul. Kpt. Jaroše 581, zřizovatel obec
- Mateřská škola, Klášterecká 1557 – „Čtyřlístek“, zřizovatel obec
- Mateřská škola, Žitná 615 – „Klásek“, zřizovatel obec
- Mateřská škola, Školní 1479 – „Písnička“, zřizovatel obec
- Mateřská škola, Na Podlesí 1481 – „Hvězdička“, zřizovatel obec
- Základní škola a mateřská škola při nemocnici, Chomutovská 1289, zřizovatel obec
- ZAČÍT SPOLU Základní a mateřská škola, kpt. Jaroše 612, soukromý zřizovatel

Celková kapacita mateřských škol je dle rejstříku škol 672 dětí, ve školním roce 2020/2021 byly mateřské školy naplněny celkem z 91 %, což je obdobné předešlým letům. Nejlépe kapacitu využila soukromá škola Začít spolu ZŠ a MŠ, která kapacitu naplnila ze 100 % a dále MŠ Olgy Havlové, která kapacitu naplnila z 97 %. Nejhuře byla naplněna MŠ a ZŠ při nemocnici z 67 %, stejně jako tomu bylo v minulých letech (Svobodová, 2019, s. 9). Škola je ale určena pouze dětem se zdravotními problémy, hospitalizovaným v kadaňské nemocnici.

Dále dvě z mateřských škol mají kromě běžných tříd jednu speciální třídu zřízenou podle § 16 odst. 9 školského zákona. Jedná se o MŠ Olgy Havlové, jejíž speciální třída je určena dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále se jedná o MŠ „Čtyřlístek“ se speciální třídou určenou dětem se závažnými řečovými vadami. Ve školním roce 2020/2021 nebylo vyhověno 25 přihláškám o přijetí na MŠ Čtyřlístek, což bylo nejvíce za poslední roky u všech mateřských škol. Podle výpovědi zástupkyně školy nebylo přihláškám vyhověno z důvodu věku dětí, které byly mladší 3 let. Některé MŠ v posledních několika letech také nevyhověly některým přihláškám o přijetí, jednalo se však o poměrně nízké počty. Další informace ohledně mateřských škol je možné získat v MPI (MPI 1. aktualizace, 2020) nebo ve vstupní analýze (Svobodová, 2019).

Obrázek 2 Kapacita a naplněnost MŠ Kadaň k 30. 9. 2020

Zdroj: Výkazy MŠMT a rejstřík škol a školských zařízení MŠMT.

Základní školy

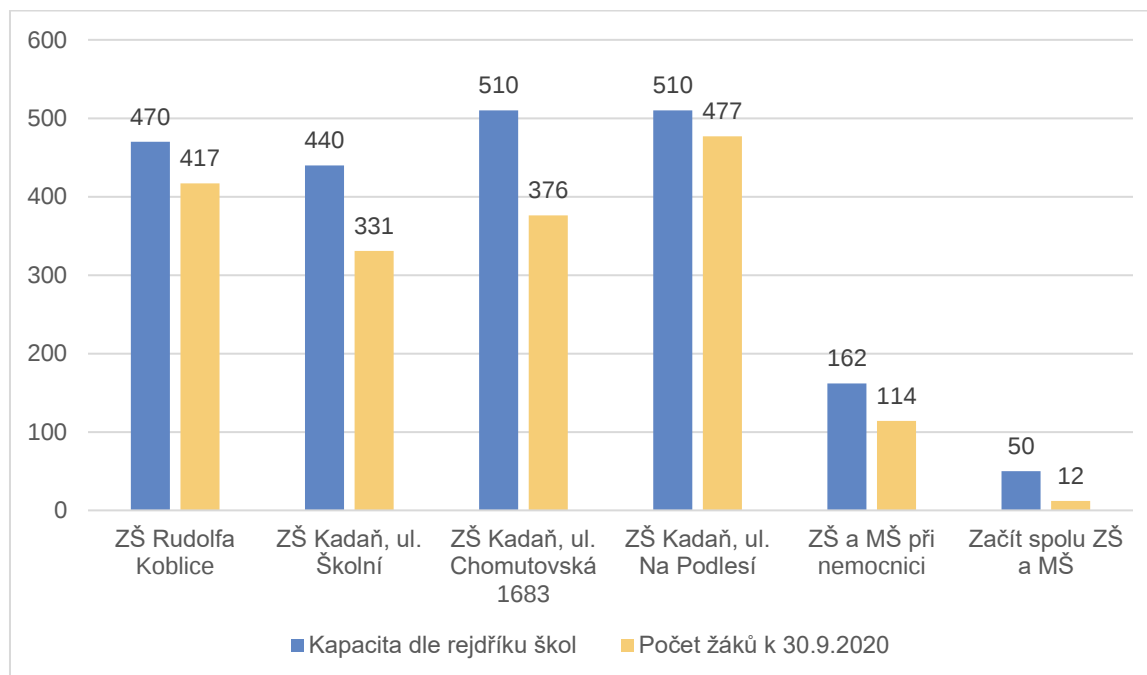
V Kadani se nachází pět státních a jedna soukromá škola:

- Základní škola Rudolfa Koblice, Pionýrů 1102, zřizovatel obec
- Základní škola Kadaň, ul. Školní 1479, zřizovatel obec
- Základní škola Kadaň, ul. Chomutovská 1683, zřizovatel obec
- Základní škola Kadaň, Na Podlesí 1480, zřizovatel obec
- Základní škola a mateřská škola při nemocnici, Kadaň, Chomutovská 1289, zřizovatel obec
- ZAČÍT SPOLU Základní a mateřská škola, kpt. Jaroše 612, soukromý zřizovatel

Čtyři z pěti státních škol vyučují podle rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Základní a mateřská škola při nemocnici vyučuje podle rámcového vzdělávacího programu základní vzdělávání – příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (RVP ZV-LMP) a rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání Základní škola speciální. Kapacita základních škol je 2 145 žáků, ve školním roce 2020/2021 docházelo celkově do ZŠ 1 727 žáků, kapacita škol tak byla naplněna z 80,5 % (viz tabulka 3). Nejlépe svoji kapacitu využila ZŠ Na Podlesí a ZŠ Rudolfa Koblice stejně jako v předchozích letech (Svobodová, 2019, s. 13). Nejhůře naopak soukromá škola Začít spolu ZŠ a MŠ, která byla naplněna ze 40 %.

Obrázek 3 Kapacita a naplněnost ZŠ k 30. 9. 2020

Zdroj: Výkazy MŠMT a školských zařízení MŠMT.

Z dat MŠMT ze školních let 2015/2016 až 2020/2021 vyplývá, že na některých školách byl nadprůměrný podíl žáků opakujících 1. ročník ve srovnání s republikovým průběhem (viz tabulka 1), na což mohou mít vliv některé ze slabých stránek identifikovaných v MPI, jako je nepřipravenost dětí a rodičů ze SVL na vstup do povinného předškolního prostředí, špatná nebo žádná domácí příprava, ale také například nízká podpora ze strany škol. Opakováním prvního či vyššího ročníku někteří žáci ztrácejí motivaci dokončit základní vzdělávání nebo v dokončení vzdělání nejsou dostatečně podporováni, a dochází tak k předčasnému ukončování v 7. nebo 8. ročníku. I na podílu předčasného ukončování žáků základní vzdělávání však hraje roli více faktorů, od individuální situace a rodinného zázemí žáka až po širší systémové nastavení sociálních a vzdělávacích politik. Klíčové rozhodnutí se pak odehrává ve vztahu mezi školou, žákem a jeho rodiči. Tabulka 2 ukazuje podíl žáků, kteří předčasně ukončili ročník. Ten v některých letech také překročil republikový průměr.

Tabulka 1 Vývoj podílu počtu žáků opakujících první ročník na všech žácích v první třídě dle školy a třídy

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
ZŠ Školní (BT)	2,6 %	3,2 %	7,3 %	2,6	0	4,7 %
ZŠ Chomutovská (BT)	0	0	2 %	0	2,5 %	5,4 %
ZŠ Na Podlesí (BT)	4 %	0	3,2 %	0	1,6 %	0

Začít spolu ZŠ a MŠ (BT)	10 %	1,7 %	0	0	0	0
Průměr ČR BT	0,9 %	0,8 %	0,9 %	0,9 %	0,9 %	0,6 %
ZŠ a MŠ při nemocnici (ST)	0	16,7 %	10 %	33 %	0	0
Průměr ČR ST	8,5 %	8,6 %	8,1 %	8,2 %	8,2 %	6,4 %

Zdroj: Výkazy MŠMT k 30. 9. daného školního roku.

Tabulka 2 Vývoj podílu počtu žáků ukončivších povinnou školní docházku v 7. a 8. ročníku na celkovém počtu žáků ukončivších docházku dle typu školy a tříd

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
ZŠ Školní (BT)	15,4 %	8,6 %	0	4,4 %	5,3 %	10 %
ZŠ Chomutovská (BT)	5,7 %	2,4 %	5,9 %	0	13,5 %	0 %
ZŠ Na Podlesí (BT)	4,5 %	0	5 %	4,8 %	0	0 %
ZŠ Rudolfa Koblíce (BT)	2,2 %	2 %	0	0	0	0 %
Průměr ZŠ v celé ČR (BT)	4,3 %	4,5 %	4,6 %	4,5 %	4,5 %	4 %
ZŠ a MŠ při nemocnici (SP)	30,1 %	5,8 %	16,6 %	0	5,5 %	18,7 %
Průměr ZŠ v celé ČR (ST)	13,3 %	13,7 %	13,3 %	12,5 %	13,5 %	13 %

Zdroj: Výkazy MŠMT, data k 30. 9. daného školního roku.

Střední školy

V Kadani se nacházejí tři střední školy: 1. **Střední průmyslová škola stavební a Obchodní akademie, Kadaň**, 2. **Střední škola technická, gastronomická a automobilní, Chomutov**, a 3. **Gymnázium Kadaň**. Členem pracovní skupiny je pouze zástupce SŠTGA Chomutov. Škola poskytuje střední odborné vzdělání v oblasti strojírenství, zemědělství a gastronomie, a to v denní i dálkové formě zakončené maturitní zkouškou a maturitním vysvědčením. Škola také nabízí v denním studiu vzdělání ukončené závěrečnou učňovskou zkouškou a výučním listem. Škola má celkem čtyři výuková střediska ve čtyřech obcích: v Chomutově, Údlících, Jirkově, Kadani, a v případě odborného výcviku a odborné praxe také ve smluvních organizacích. Přímou v Kadani má škola tři pracoviště, která nabízejí šest tříletých oborů vzdělávání zakončených výučním listem (strojní mechanik, obráběč kovů, kadeřník, kuchař-

číšník, prodavač a operátor skladování) a dva tříleté „E“ obory vzdělávání s výučním listem s nižšími nároky (zednické práce, zahradnické práce), určené především žákům se SVP. Tito žáci mohou studovat také v Jirkově na Praktické škole dvouleté.

Sociální služby

Mezi hlavní poskytovatele sociálních služeb v Kadani patří Městská správa sociálních služeb Kadaň, občanské sdružení Světlo Kadaň z.s., občanské sdružení RADKA z. s., Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy, odbor sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Kadaň a Úřad práce (Křištof, 2015).

RADKA z. s. – Rodiče a děti Kadaně, je veřejně prospěšná nezisková organizace poskytující péči v oblasti volného času, vzdělání a dobrovolnictví. Organizace dříve poskytovala také sociální služby a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS), tyto služby s koncem roku 2020 přešly pod **Poradnu pro rodinu a mezilidské vztahy**. Poradna realizovala celou řadu projektů zaměřených na děti a žáky se SVP, včetně těch sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených.

Světlo Kadaň z.s. je spolek se širokou působností v sociální a vzdělávací oblasti. V Kadani organizace provozuje dvě nízkoprahová zařízení pro děti a mládež DOPatra a Klub Přízemí. **Klub DOPatra** sídlí v centru města, přičemž v roce 2018 došlo k otevření další pobočky v ulici Husova. Tato pobočka byla otevřena z důvodu lepšího zpřístupnění služeb klientům z lokality ohrožené sociálním vyloučením. Pobočka se totiž nachází přímo na pomezí sídlišť B a C. **Klub Přízemí** sídlí v sociálně vyloučené lokalitě Pruněřov.

6 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění

Předmětem zhodnocení je **aktualizace místního plánu inkluze (MPI)** pro roky 2018–2022, neboť **aktualizace je oproti původnímu MPI doplněna o aktivity neziskových organizací**, které měly být podpořeny z projektů OP VVV. **Organizace RADKA z. s. plánovala projekt „Rosteme společně“** zaměřený na předškolní přípravu a všestranný rozvoj dětí a jejich rodičů v předškolním klubu. **Projekt nakonec nebyl podán**, více k tomu ve zprávě o hodnocení kvality spolupráce⁴. **Druhý projekt** nese název „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani“. Žádost o tento projekt byla podána a projekt byl podpořen, jeho realizace je od 1. 7. 2020 do 31. 12. 2022. Hodnocení aktivit projektu je proto ovlivněno tím, že je projekt zhruba v půlce svého trvání, a ne všechny aktivity byly doposud kompletně realizovány. Realizaci aktivit navíc také ovlivnila vládní opatření z důvodu pandemie covid-19.

Ve strategické části aktualizovaného MPI byly definovány tyto dva strategické cíle, které jsou konkretizovány do specifických cílů:

⁴ Úlehlová (2021). *Hodnocení kvality spolupráce Kadaň*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

- 1. Předškolní děti v Kadani absolvují vzdělání v dostatečném rozsahu a adekvátních podmínkách pro připravenost ke vstupu na MŠ, ZŠ**
 - 1.1. Rodiče dětí ze SVL jsou více motivováni k účasti dětí v předškolním vzdělávání
 - 1.2. Zvýší se kompetence pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech dětí a pro práci s heterogenní skupinou
 - 1.3. Děti v předškolním věku (nejen ze SVL) budou podpořeny v začleňování do předškolního vzdělávání, do kolektivu mateřské školy
- 2. Zvýší se počet žáků, kteří jsou účinně podpořeni v pravidelné docházce do školy a dosažení školního úspěchu vzhledem k maximálnímu rozvoji jejich schopností a dovedností, jsou motivováni pokračovat ve vzdělávání.**
 - 2.1. Rodiče žáků jsou více motivováni ke spolupráci se školami a zapojují se do povinného vzdělávání
 - 2.2. Zvýší se kompetence pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech žáků a pro práci s heterogenní skupinou
 - 2.3. Žáci využívají nabídky vzdělávání nad rámec kurikula a jsou více motivováni k pokračování ve vzdělávání na SŠ

Následující tabulka obsahuje přehled veškerých priorit, cílů a aktivit definovaných v MPI města Kadaň doplněný o sloupce Vyhodnocení. Stupeň realizace opatření je vyznačen barvami – zelená pro naplněná opatření, červená pro nenaplněná a oranžová pro částečně naplněná opatření.

Tabulka 3 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.1

STRATEGICKÝ CÍL 1	Předškolní děti v Kadani absolvují vzdělávání v dostatečném rozsahu a adekvátních podmínkách pro připravenost ke vstupu na ZŠ
SPECIFICKÝ CÍL 1.1	Rodiče dětí ze SVL jsou více motivováni k účasti dětí v předškolním vzdělávání
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
1.1.1 SAS pro rodiny s dětmi – terén, - 20 rodin s alespoň 1 dítětem předškolního věku / rok, - odpovědnost: NNO - zdroj financování: OPZ	Splněno. Službu realizovala organizace RADKA, z.s. a byla podpořena z projektu „Spolu s rodinou aktivně“ v rámci OPZ. Číslo projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003823. Projekt byl realizován od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019. Organizace provozovala také předškolní klub a doučování, které bylo tímto projektem podpořeno.
1.1.2 Aktivní oslovování rodin a dětí, které se předškolního vzdělávání neúčastní, - 20 rodin s alespoň 1 dítětem předškolního věku / rok, - odpovědnost: NNO - zdroj financování: OPZ	Splněno. Službu realizovala organizace RADKA, z. s. a byla podpořena z projektu „Spolu s rodinou aktivně“ v rámci OPZ. Číslo projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003823

1.1.3 SAS pro rodiny s dětmi, - 10 rodičů a jejich dětí, - odpovědnost: NNO - zdroj financování: OPZ	Splněno. Službu realizovala organizace RADKA, z. s. a byla podpořena z projektu „Spolu s rodinou aktivně“ v rámci OPZ. Číslo projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003823.
1.1.4 Školní asistent – personální podpora MŠ, - 5 školních asistentů/ 5MŠ (2017 – 2019), 6 školních asistentů/ 6MŠ (2019 – 2021), - odpovědnost: MŠ Klásek, MŠ Barvička, MŠ Čtyřlístek, MŠ OH, MŠ Písnička, MŠ Hvězdička, MŠ Začít spolu, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Všechny sedm zmíněných škol financovala školního asistenta ze Šablon I a II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.1.5 Odborně zaměřená tematická setkávání s rodiči, - 15 rodičů/rok - odpovědnost: MŠ Písnička - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Realizace byla podpořena ze Šablon I a II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.1.6 Zesílení terénní práce ve vyloučených lokalitách, - před zápisem v březnu, dubnu 80 rodin - odpovědnost: město - zdroj financování: OPZ	Splněno v rámci projektu „Sanace rodinného prostředí v sociálně vyloučených lokalitách Kadaně“ z programu OPZ, který realizovalo město v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019. Číslo projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003800. Nyní jsou terénní pracovníci financováni z kraje.

Jedou ze slabých stránek SWOT analýzy vzdělávání, která je výsledkem diskuse členů pracovní skupiny, byla nízké zastoupení dětí ze sociálně vyloučených lokalit v MŠ a nepřipravenost dětí a rodičů na vstup do povinného předškolního vzdělávání. **Opatření v rámci Strategického cíle 1 a specifického cíle 1.1. proto směřují na oslovování těchto rodin a větší zapojení dětí do předškolní výchovy.**

Aktivní oslovování rodin a sociálně aktivizační služby (SAS) jsou realizovány organizací RADKA, z. s. Jedním z projektů, kterými byly služby SAS podpořeny a který byl naplánovaný ve strategickém plánu MPI, byl projekt „Spolu s rodinou aktivně“ v rámci operačního programu Zaměstnanost, který byl realizován v období od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019. Organizace poskytovala **školní přípravu**, v jejímž rámci probíhalo doučování zpravidla 1× až 2× týdně podle závažnosti problému a potřeb rodin, a to buď v domácnosti klientů, nebo v provozovně RADKA z. s. Cílem bylo také podpořit vzájemnou spolupráci mezi dítětem a rodičem, nebo schopnost rodiče pomoci dítěti se školní přípravou. Dále organizace provozovala **terénní sociální práci**, kdy mapovala prostředí a danou situaci v rodině, a poskytovala poradenství. **Podle vyhodnocení projektu se podařilo navázat spoluprací celkem s 498 osobami v 337 rodinách.** Služby SAS byly s koncem roku 2020 přesunuty z organizace RADKA z. s. do Poradny pro rodinu a mezilidské vztahy Kadaň z. s., kde jsou nyní provozovány.

Další z aktivit bylo zesílení terénní práce ve vyloučených lokalitách ze strany Odboru sociálních věcí a zdravotnictví městského úřadu Kadaň. Městský úřad má celkem čtyři terénní pracovníky, dva terénní pracovníci působí v sociálně vyloučené lokalitě Prunéřov nacházející se na kraji města a další dva pracovníci působící ve městě. V rámci aktivity v MPI byli tito pracovníci podpořeni z projektu „Sanace rodinného prostředí v sociálně vyloučených lokalitách Kadaně“ z programu OPZ. Nyní jsou pracovníci podpořeni z dotací Ústeckého kraje. Terénní pracovníci docházejí do rodin a zprostředkovávají kontakt mezi rodinou a školou. **Podle zástupců MŠ i ZŠ tato spolupráce funguje velice dobře.** Konkrétní příklad, kdy terénní pracovnice zajišťuje kontakt s rodinou ze SVL popisuje zástupkyně MŠ níže. **Podpora s kontaktováním rodin ze strany terénních pracovníků se navíc ukázala jako podstatná během pandemických opatření,** kdy měly mateřské školy pozastavený nebo omezený provoz.

Vždycky si tak jako poradíme, že s nimi komunikujeme spíš teda s tatínkem a tam nám hodně pomáhá a to jako když říkám hodně, tak opravdu hodně terénní pracovnice, paní (...), protože nám tam dělá takovou prodlouženou ruku směrem k rodině, hodně často jsme s ní v kontaktu, telefonicky jako intervenujeme ona chodí do rodiny, když třeba jsme se ocitli v karanténě, chodí, propojují je s aktivitami, které děláme ve školce, které máme i pro rodiče k dispozici, tak si i říkáme aby se připojovali, aby plnili aktivity.

V rámci tohoto strategického cíle **všechny mateřské školy posílily personální kapacity o školního asistenta**, který byl podpořen ze Šablon I a II. Kromě školního asistenta, měly mateřské školy také asistenty pedagoga, kteří jsou zobrazeni v tabulce 4.

Tabulka 4 Přehled úvazků asistentů pedagoga a jejich přepočít na plné úvazky.

Školní rok	MŠ „Barvička“	MŠ Olgy Havlové	MŠ „Čtyřlístek“	MŠ „Klásek“	MŠ „Hvězdička“	MŠ „Písnička“	Začít spolu MŠ a ZŠ
2017/2019	0	1/1	2/1,5	0	0	0	0
2018/2019	0	1/1	2/1,5	0	0	0	1/0,5
2019/2020	0	2/1,75	3/2,25	1/0,5	0	0	1/0,75
2020/2021	0	2/1,5	3/2,25	0	0	0	2/1,2

Zdroj: Výkazy MŠMT, data k 30. 9. daného školního roku.

Dotazovaní zástupci škol využívají školního asistenta, který je také v kontaktu s rodinou, jako personální podporu pro děti se SVP, rodiny a děti ze sociálně vyloučených lokalit, nebo pro děti s odkladem školní docházky, které potřebují individuální podporu práce v určitých oblastech či vyučovaných předmětech. Podle některých dotazovaných zástupců MŠ je problematické tuto pozici obsadit z důvodu toho, že asistent pedagoga musí mít pedagogické vzdělání a o tuto pozici uchazeči nemají zájem.

Tabulka 5 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.2

SPECIFICKÝ CÍL 1.2	Zvýší se kompetence pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech dětí a pro práci s heterogenní skupinou
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
1.2.1. Osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ v rozsahu 16 hodin, - 3 pedagogové (2017–2019), 1 pedagog (2019–2021), - odpovědnost: MŠ Barvička, MŠ OH, MŠ Klásek, MŠ Čtyřlístek, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II.	Splněno v rámci Šablon I a II. MŠ Barvička a MŠ Olgy Havlové realizovalo rozvoj pedagogů v letech 2017–2019, která byla podpořena ze Šablon I. MŠ Klásek a MŠ Čtyřlístek realizovaly rozvoj pedagogů v rámci obou Šablon I a II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.2.2. Specifika práce pedagoga s dvouletými dětmi v MŠ, - 1 pedagog, - odpovědnost: MŠ Klásek, - zdroj financování: Šablony I.	Splněno v rámci Šablony I. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.2.3 Sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv (pro MŠ), - 3 pedagogové (2017–2019), 4 pedagogové (2019–2021), - odpovědnost: MŠ Barvička, MŠ OH, MŠ Čtyřlístek, MŠ Písnička, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II.	Splněno v rámci Šablony I a Šablony II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.2.4. Prevence logopedických vad a problémů komunikačních schopností u dětí v MŠ, - 1 pedagog, - odpovědnost: MŠ Klásek, - zdroj financování: Šablony I.	Splněno v rámci Šablony I. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.2.5. Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ – DVPP – (varianty: Čtenářská pregramotnost, Matematická pregramotnost, Inkluze), - 3 pedagogové, - odpovědnost: MŠ Barvička, MŠ OH, MŠ Čtyřlístek, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II.	Splněno v rámci Šablony I. a Šablony II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
1.2.6. Společné vzdělávání pedagogických pracovníků v MŠ a pracovníků předškolní přípravy, - 25 (pedagogové MŠ, pracovníce klubu) / 2 roky, - odpovědnost: MŠ, NNO, OP VVV SVLII. Jiné zdroje	Nerealizováno. Aktivita byla plánována z projektu „Rosteme společně“, který nebyl realizován.

Specifický cíl 1.2 je zaměřen na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech dětí a pro práci s heterogenní skupinou. V rámci tohoto cíle byl ze Šablon I nebo II podpořen osobnostně sociální rozvoj předškolních pedagogů MŠ, sdílení zkušeností pedagogů z různých škol prostřednictvím vzájemných návštěv nebo vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ v čtenářské pregramotnosti, matematické pregramotnosti nebo inkluzi.

Společné vzdělávání pedagogických pracovníků v MŠ a pracovníků předškolní přípravy mělo být podpořeno v rámci projektu „Rosteme společně“ organizace RADKA z. s., který nebyl realizován. Spolupráce organizace RADKA z. s. a MŠ ale probíhá v rámci jiných aktivit, například v rámci dobrovolnického centra, kdy dobrovolníci spolupracují s MŠ a jsou personální podporou, nebo MŠ využívají plavecké kurzy organizované organizací RADKA, z. s.

Tabulka 6 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 1.3

SPECIFICKÝ CÍL 1.3	Děti v předškolním věku (nejen ze SVL) budou podpořeny v začleňování do předškolního vzdělávání, do kolektivu mateřské školy.
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
1.3.1. Pracovně výchovné činnosti rodičů s dětmi formou hry, rozvoj dětí pomocí předškolní přípravy, - 20 dětí, 20 rodičů / rok, 4× v týdnu dopoledne, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Realizováno částečně. Nezisková organizace RADKA, z. s. plánovala realizovat tyto aktivity v rámci projektu „Rosteme společně“, který však nebyl realizován. Aktivita byla naplánovaná v nízkoprahovém centru organizace tak, aby se rodiče s dětmi připravili na povinnou školní docházku. Organizace provozuje aktivitu v omezené míře v rámci terénních služeb SAS, které běžně poskytuje.
1.3.2. Podpora a poradenství rodičům při jednání s pedagogickými pracovníky, pracovníky sociálních a zdravotnických služeb a podpora pedagogů při jednání s rodiči a pracovníky soc. a zdrav. služeb, - 20 rodičů/ rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Realizováno v rámci SAS, které organizace RADKA, z. s. běžně poskytuje. Aktivita byla také plánovaná v projektu „Rosteme společně“, který nebyl realizován.
1.3.3. Podpora aktivit zaměřených na spolupráci NNO, MŠ, - 2 exkurze do MŠ / rok, - odpovědnost: NNO, MŠ, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Nerealizováno. Aktivita byla plánována z projektu „Rosteme společně“, který nebyl realizován.
1.3.4. Aktivní oslovování rodin a dětí, které se předškolního vzdělávání neúčastní, - 45 rodin s alespoň 1 dítětem předškolního věku / rok,	Realizováno v rámci SAS, které organizace RADKA, z. s. běžně poskytuje. Aktivita byla také plánovaná v projektu „Rosteme společně“, který nebyl realizován.

- odpovědnost: NNO, MŠ,
- zdroj financování: OP VVV SVLII.

Tyto aktivity v rámci strategického cíle 1.3. byly plánované v rámci projektu „Rosteme společně“, který však nebyl realizován. Plánovaný projekt navazoval na obdobný projekt „Rosteme spolu“ realizovaný v letech 2014–2016, který byl podpořen z Fondů EHP a Norska⁵. Projekt byl zaměřen na předškolní úspěšnost 60 dětí v nízkoprahovém centru organizace, na školní přípravu žáků 1. stupně ZŠ nebo na podporu rodičovských kompetencí zejména při podpoře žáků ve vzdělávání. **Tento projekt stejně jako projekt plánovaný cílil na práci s dětmi a jejich rodiči v nízkoprahovém centru, což umožňovalo připravit děti a rodiče na povinnou školní docházku. To běžná terénní práce SAS neumožňuje a dopady podle zástupkyně organizace nejsou tak výrazné jako u každodenního docházení rodiče a dítěte do centra.** Zástupkyně organizace níže popisuje dopady projektu „Rosteme spolu“, které byli patrné například v práci s dětmi a v navazování vztahů mezi rodiči v nízkoprahovém centru.

Tam jste i viděla, že tam vznikaly přátelské vazby mezi těmi maminkami. To taky moc neznaly. Pak jsme se třeba dozvěděli, že si navzájem hlídají děti a pomáhají si. Což je ve finále úžasný úspěch. Když každá byla sólo matka a řešila to sama, tam se potkaly a zjistily, že řeší to samý a že v tom nejsou samy, tak se tam skamarádily. Byl to úspěch, už nebyly tolik izolované ve své vlastní domácnosti. A myslím, že hlavně byl vidět pokrok na těch dětech. Protože když se s nimi pravidelně pracovalo, pod nějakým vedením, tak ten rozvoj tam u nich byl raketový. Od těch tří do šesti let, tam stačí málo a to dítě, když je trochu šikovnější, tak tam ten úspěch vidíte hned.

Bez realizovaného projektu vykonávala organizace RADKA, z. s. aktivity v omezené míře v rámci svých běžných aktivit SAS. Současný provoz centra je pozastavený z důvodu opatření souvisejících s epidemií covid-19. **Během opatření fungují terénní služby a ve velké míře školní příprava.** Zaměstnanci organizace pomáhají rodinám s dětmi vzdělávajícími se distančně, a to například zapůjčením notebooku, zprostředkováním předání úkolů mezi MŠ a rodinou nebo dětem pomáhají s vypracováváním úkolů.

Tabulka 7 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.1

STRATEGICKÝ CÍL 2	Zvýší se počet žáků, kteří jsou účinně podpořeni v pravidelné docházce do školy a dosažení školního úspěchu vzhledem k maximálnímu rozvoji jejich
--------------------------	--

⁵ Více o projektu: <https://www.eeagrants.cz/cs/ukoncena-obdobi/ehp-a-norske-fondy-2009-2014/programy/ehp-fondy-2009-2014/cz03-nestatni-neziskove-organizace/schvalene-projekty/roste-me-spolu-1468>

	schopností a dovedností, jsou motivováni pokračovat ve vzdělávání
SPECIFICKÝ CÍL 2.1.	Rodiče žáků jsou více motivováni ke spolupráci se školami a zapojují se do povinného vzdělávání
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
2.1.1. SAS pro rodiny s dětmi – terén - 35 rodin / rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj: OPZ	Splněno v rámci projektu „Spolu s rodinou aktivně“ z programu OPZ, který probíhal od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019, a který realizovala RADKA z. s. Číslo projektu CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003823.
2.1.2. Příprava na školu – Kadaň a Prunéřov - 42 podpořených osob, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: Kraj, město Kadaň, OPZ	Splněno. Služba byla podpořena z projektu „Nízkoprahové zařízení pro mládež od 15 do 26 let v Kadani a Prunéřově“ v rámci projektu OPZ. Projekt probíhal od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2019. Podpořeno bylo celkem 40 osob. Číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003518
2.1.3. Příprava žáků ohrožených školním neúspěchem, posílení kompetencí rodičů ve školní přípravě, v prostředí rodiny a v NNO, - 20 dětí/rok dětí, děti s rodiči, - odpovědnost: ZŠ, NNO, - zdroj financování: OP VVV	Probíhá v rámci projektu organizace Světlo Kadaň z.s., který nese název „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani“.
2.1.4. Vzdělávací aktivity o prázdninách, - 10 dětí / rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Splněno. O prázdninách 2020 proběhla čtyřdenní vzdělávací aktivita zaměřena na žáky, kteří se potýkají se školním neúspěchem. Aktivita byla zaměřena na matematickou a čtenářskou gramotnost. Díky této aktivitě navázala organizace hlubší kontakt s dětmi, které po skončení aktivity dále spolupracovaly s organizací.
2.1.5. Kroužky zaměřené na zvyšování kompetencí dětí se SVL, - 15 dětí / rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Probíhá v rámci projektu organizace Světlo Kadaň z.s.
2.1.6. Podpora rodičů (1. stupeň) při jednání s pedagogickými pracovníky, pracovníky sociálních a zdravotnických služeb a podpora pedagogů při jednání s rodiči a pracovníky sociálních a zdravotnických služeb, - 20 rodičů / rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Splněno. Službu poskytuje organizace RADKA z. s. v rámci aktivit SAS.
2.1.7. Podpora rodičů (2. stupeň a SŠ) při jednání s pedagogickými pracovníky, pracovníky sociálních	Splněno částečně v rámci projektu organizace Světlo Kadaň z.s. Doposud poskytla organizace podporu čtyřem rodičům při jednání

a zdravotnických služeb a podpora pedagogů při jednání s rodiči a pracovníky sociálních a zdravotnických služeb, - 20 rodičů / rok / rodičů dětí ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SV.LII	s pedagogickými pracovníky. Podle zástupkyně organizace je poskytování této podpory ovlivněno epidemiologickou situací.
2.1.8. Workshopy pro rodiče zejména žáků ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí, - 8 aktivit / projekt / 30 rodičů dětí ze socioekonomicky znevýhodněného prostředí, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SV.LII.	Splněno částečně v rámci projektu organizace Světlo Kadaň z.s. Doposud proběhl workshop pro rodiče, kde se NNO představila a nabídla své služby. Díky workshopu spolupracuje s NNO 15 rodičů. Plánované workshopy nemohu být uspořádány z důvodu epidemiologických opatření souvisejících s pandemií covid-19. NNO plánuje uspořádat workshop online.

Strategický cíl 2 je zaměřen na podporu žáků v pravidelné docházce a dosažení školního úspěchu. **Specifický cíl 2.1** orientovaný na rodiče žáků a jejich motivaci ke spolupráci se školami a zapojování se do povinného vzdělávání byl realizován prostřednictvím několika projektů. **Služby SAS** poskytovala organizace RADKA z. s. (nyní jsou služby zaštitěny Poradnou pro rodinu a mezilidské vztahy), které byly během období 1. 1. 2017 do 31. 12. 2019 podpořeny projektem „Spolu s rodinou aktivně“. **Přípravu na školu** nabízí organizace Světlo Kadaň z.s. v NZDM „Přízemí“ v Kadani a NZDM „DOpatra“ v Prunéřově. Příprava na školu byla podpořena projektem „Nízkoprahové zařízení pro mládež od 15 do 26 let v Kadani a Prunéřově“ během období od 1. 7. 2016 do 30. 6. 2019. Oba zmíněné projekty byly podpořeny z operačního programu Zaměstnanost.

Většina aktivit v rámci specifického cíle 2.1 však **byla podpořena z probíhajícího projektu „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani“**, který byl zahájen v červenci 2020. **Cílem projektu** je poskytnout žákům ohroženým školní neúspěšností podporu a pomoc k získání a upevnění dovedností a schopností, které jim usnadní zvládání běžných životných situací spojených se školní docházkou a školní úspěšností, usnadní orientaci ve společenském prostředí, fungování v něm a začlenění se do něj, a to mimo jiné formou zvyšování kvalifikace. Forma podpory je například nastavení kariérního plánu spolu se žákem, ale i rodičem tak, aby se zapojil do výuky žáka. Pro žáky základní školy organizace dále poskytuje kromě doučování také vzdělávací aktivity o prázdninách, které jsou zaměřeny na matematickou a čtenářskou gramotnost, individuální poradenství nebo exkurze do výrobních závodů. Dále pro žáky a rodiče poskytuje nácviky, jak komunikovat s třídním učitelem. **Díky letním aktivitám nebo workshopům pro rodiče navazuje organizace vztahy s dětmi a jejich rodiči**, kteří si k ní budují důvěru a navážou s ní spolupráci.

Organizace již několik let spolupracuje se střední školou SŠTGA Chomutov a také s 1. základní školou. S ostatními školami byla navázána spolupráce až během epidemiologických opatření kvůli covid-19, kdy KIV ve spolupráci s organizací rozeslala učitelům informační letáky s informacemi o podpoře žáků během distanční výuky. **Podle aktérů informační letáky přispěly k navázání spolupráce mezi několika školami a NNO.** Během distanční výuky poskytovala organizace Světlo Kadaň z.s. doučování v prostorách organizace a zajišťovala technickou podporou pro žáky. Část žáků nemá podle zástupkyně organizace technické vybavení pro připojení k distanční výuce, a i když škola poskytne žákům technické vybavení, žákům chybí technické znalosti, které jsou potřeba ke splnění školních úkolů. Zástupkyně jedné ze základních škol níže popisuje dobrou spolupráci s organizací níže.

Nebo teď jsme měli dobrou spolupráci se Světlem, v téhle pandemické době. Protože byly rodiny, kterým jsme třeba nabídli připojení, že jsme získali SIMky s připojením k internetu. Měli jsme prostředky na to, abychom jim půjčili zařízení. Ale ta rodina to nedokázala ovládat, takže problémy. Takže nám nízkoprahové centrum (...) nabídlo spolupráci takovou, že můžou docházet tam.

Podle zástupkyně organizace naráželi jen ojediněle na technické limity a přístup učitele, kdy na vypůjčenou techniku nebylo možné instalovat aplikaci využívanou školou, bylo třeba materiály tisknout, ale učitel vyžadoval využití dané aplikace. **Během pandemie covid-19 se organizace také potýkala s omezením služeb kvůli pandemickým opatřením.** Například nízkoprahová zařízení musela omezit svoji kapacitu, kdy na základě vládních nařízení mohli být v klubu najednou pouze čtyři klienti, některé klienty musela organizace proto odmítat. Dále organizace nemohla pořádat plánovaný workshop pro rodiče, díky kterým němuž v minulosti navázala spolupráci s rodiči. Podle zástupkyně organizace mají opatření a distanční výuka také vliv na nižší podporu rodičů v jednání s pedagogickými pracovníky. **Organizace RADKA z. s. v rámci služeb SAS také poskytovala podporu žákům na distanční výuce,** kteří neměli možnost internetového připojení a předávali si se zástupci škol výukové materiály.

Celkově se oslovení zástupci škol **pozitivně vyjadřují ke spolupráci s neziskovými organizacemi, a především k pozitivní změně v sociálně vyloučené lokalitě Prunéřov,** kdy se díky nízkoprahovému klubu a práci neziskových organizací s rodinami zlepšila

komunikace mezi rodinami a školou. **Na tomto zlepšení se také podílejí terénní pracovníci města, kteří také zprostředkovávají kontakt mezi rodinami a školou.** Limity, které zástupci škol zmiňují, se týkají odmítnutí spolupráce ze strany rodiny i přes podporu školy a organizace během pandemie, jak zmiňuje zástupkyně školy níže.

Bylo dobré, že my jsme měli možnost rodičům říct, distanční výuka je povinná, má takové podmínky, takové možnosti tady jsou, zapojit se může každý, my vám s tím pomůžeme a pokud to nebude fungovat tímto způsobem, bude to fungovat přes Světlo. Uvědomte si, že je to povinné. A leckdy to zabralo a ani do toho Světla nemuseli. A pak byly případy, kdy to opravdu bylo potřeba a byli jsme moc rádi a ta rodina si to pak pochvalovala. A pak je rodina, kterou my tam doporučíme, ta vícepočetná a stejně tam nedojde, protože vždycky to je na bázi dobrovolnosti, musí ta rodina chtít. Musí v té škole fungovat, ale jestli to bude tímhle způsobem, nebo jiným, to už je na nich. Oni tu pomoc musí chtít přijmout.

Podle jednoho ze zástupců škol se během školního roku také zhoršila životní situace rodin v obci Rokle a jeho místní části Hradec, ze které žáci podle spádového obvodu dochází do 1. základní školy. Zhoršení situace se podle zástupce školy projevuje častým stěhování rodin, nedocházením žáků do školy a neomluvenými hodinami.

Tabulka 8 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.2.

SPECIFICKÝ CÍL 2. 2.	Zvýší se kompetence pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech žáků a pro práci s heterogenní skupinou
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
2.2.1. DVPP v oblasti inkluze – v rozsahu 16 hodin, - 2. ZŠ – 1 pedagog, 3. ZŠ – 1 pedagog, - odpovědnost: ZŠ 2, 3, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno v rámci Šablony I. a Šablony II. Zdroj: MPI 1. aktualizace
2.2.2. Vzdělávání pedagogického sboru ZŠ zaměřené na inkluzi, - 3. ZŠ – 22 pedagogů, - odpovědnost: ZŠ 3, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno v rámci Šablony I. a Šablony II. Zdroj: MPI 1. aktualizace
2.2.3. Sdílení zkušeností pedagogů prostřednictvím návštěv, - 1. ZŠ – 1 pedagog, 3. ZŠ – 1 pedagog, - odpovědnost: ZŠ 1, 3, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Na 1. ZŠ realizováno ze Šablon I a na 3 ZŠ realizováno ze Šablon I a II: Zdroj: MPI 1. aktualizace.

2.2.4. Školní asistent – personální podpora ZŠ, - 1. ZŠ – 1,0/1 rok, 3. ZŠ – 0,5/2 roky, 0,5/1 rok, - odpovědnost: ZŠ 1, 3, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Obě dvě školy využily Šablony I a II pro financování školního asistenta. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
2.2.5. Školní speciální pedagog, - 2. ZŠ – 0,5 19 měs., 5. ZŠ – 0,5 – 2 roky, 5. ZŠ – 0,3 – 2 roky, - odpovědnost: ZŠ 2, 5 (2017–2019) ZŠ 5 (2019–2021), - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Obě dvě školy využily Šablony I a II pro financování školního asistenta. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
2.2.6. Tandemová výuka“, - 1. ZŠ – 4 pedagogové, 3. ZŠ – 2 pedagogové, - odpovědnost: ZŠ 1, 3 - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Realizováno ze Šablony I a II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
2.2.7. CLIL ve výuce, - 490 žáků, - odpovědnost: ZŠ, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno v rámci Šablon I a II. Zdroj: MPI 1. aktualizace.

Specifický cíl 2.2 byl zaměřen na zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků pro rozvoj maximálního potenciálu všech žáků a pro práci s heterogenní skupinou. Aktivita v rámci cíle byly podpořeny ze Šablon I a II. Z aktivit zmíněných v tabulce 8 byli podle zástupců škol nejvíce přínosní školní asistenti, doučování a kluby, které byly ze strany učitelů a žáků kladně hodnoceny. Co se týče pozice **školních asistentů**, zástupci škol oceňují především možnost práce školních asistentů i mimo vyučování v odpoledních hodinách nebo ve školním klubu, což u asistentů pedagoga není možné. Někteří učitelé také popisují praxi, kdy je asistent/ka pedagoga zároveň školním asistentem/tkou a je tak podporou žákům během vyučování, ale i během dne. Podle zástupců škol je tato kombinace úvazků vítaná, neboť zkrácené úvazky nejsou příliš lukrativní prací. Školní asistenti také komunikují s rodinami nebo s neziskovými organizacemi. Podle zástupců škol **pandemická opatření omezila využívání Šablon**. Někteří zástupci škol část Šablon, které nebylo možné zrealizovat, **přesunuli na aktivity, které se v době pandemických opatření osvědčily, což byla především činnost asistentů a**

asistentek pedagoga. Jak zmiňuje zástupkyně jedné ze škol níže, asistenti pedagoga byli podporou například při kontaktování rodiny žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

A protože máme šablony, tak se snažíme podporovat tyto žáky. V současné době, za pandemie, to je problematické pro všechny a v této oblasti obzvlášť, pro tyhle děti. Ale paní učitelky jsou natolik zvyklé a přizpůsobivé, že hledají všechny možnosti. Takže pracuji jak online, tak vydávají materiály ve škole. Tak školní asistentky, když byl problém, tak ho řešily. Třeba nějaké dítě se nám neúčastnilo té výuky tak asistentka šla až do rodiny, přivedla nám maminku, abysme to řešili.

Některé ze škol měly ze Šablon podpořenu pozici **školního speciálního pedagoga**, který se věnuje žákům s podpůrnými opatřeními, je pro učitele poradcem a spolu s výchovnou poradkyní řeší problematické situace. Podle zástupců škol byla učiteli pozitivně hodnocena také tandemová výuka nebo sdílení zkušeností s pedagogy. V rámci **tandemové výuky** spolupracují dvě až tři vyučující z různých ročníků a sdílejí své zkušenosti. Zároveň tak probíhá výměna zkušeností s tandemovou výukou napříč školami z jiných měst. **Sdílení zkušeností s pedagogy** probíhá napříč školami, i mezi základními a mateřskými školami.

Některé problémy, se kterými se školy potýkají, nebyly ve strategické části MPI definovány, což může být dáno tím, že některé jevy jsou poměrně nové a pandemická opatření omezila možnosti jejich řešení. Jeden z problémů, se kterými se některé školy potýkají, jsou **omezené možnosti školy, jak podpořit cizince ve vzdělávání**. Cizinci mají nárok na asistenta pedagoga na jeden rok, což je podle zástupců škol nedostatečné. Dále mají cizinci nárok na jednu hodinu doučování češtiny týdně, což je podle zástupců škol také nedostatečné. Dalším z problémů, které zmiňovalo několik zástupců škol, je **časté stěhování rodin pocházejících z jiných zemí nebo ze sociálně znevýhodněného prostředí**. Problematická je především nedostatečná informovanost škol, kdy rodina školu neinformuje o plánovaném stěhování. Zástupci škol by také uvítali užší spolupráci s OSPOD ohledně větší informovanosti o stěhování rodin. Poslední z problémů, který byl již zmíněn výše, je **zvýšená absence žáků** pocházejících z Hradce, místní části obce Rokle, kde se podle zástupce školy zhoršují životní podmínky rodin a kde není sociální pracovník, kterého by mohla škola kontaktovat.

Tabulka 9 Zhodnocení cílů MPI a jejich naplnění, specifický cíl 2.3.

SPECIFICKÝ CÍL 2. 3.	Žáci využívají nabídky vzdělávání nad rámec kurikula a jsou více motivováni k pokračování ve vzdělávání na SŠ
Aktivita / indikátor	Vyhodnocení
2.3.1. Podpora kariérového poradenství, NZDM Kadaň a Prunéřov, - 40 klientů / rok, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OPZ, Ústecký kraj, město Kadaň	Splněno. Projekt byl podpořen z projektu „Kariérové a pracovní poradenství pro osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené v Kadani“ v rámci OPZ. Číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_022/0001332. Projekt byl realizován od 1. 12. 2016 do 30. 11. 2019. Na tento projekt navazuje obdobný projekt v rámci OP VVV s názvem „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani.“
2.3.2. Čtenářský klub, - 125 žáků, - odpovědnost: ZŠ 1, 2, 3, 5, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno částečně. Všechny školy realizovaly čtenářský klub pouze v rámci Šablony I. Zdroj: MPI 1. aktualizace
2.3.3. Klub zábavné logiky a rozvoje matematické gramotnosti, - 80 žáků, - odpovědnost: ZŠ 1, 2, 3, 5, - zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno částečně. 5. ZŠ realizovala klub ze Šablony I a II., 2. a 3. ZŠ realizovaly klub jen ze Šablony I. 1. ZŠ klub ze Šablony I nerealizovala. Zdroj: MPI 1. aktualizace.
2.3.4. Doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, - 250 žáků, - odpovědnost: ZŠ 1, 2, 3, 5, Zdroj financování: Šablony I, Šablony II	Splněno. Všechny školy realizovaly doučování ze Šablony I a Šablony II.
2.3.5. Vzdělávací aktivity o prázdninách, - 6 aktivit / 40 dětí / projekt pro osoby z cílové skupiny, ale budou do nich zapojeny také běžné děti, které nepocházejí z prostředí, kterým je charakterizována primární cílová skupina projektu, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Jedna z aktivit byla splněna v rámci projektu organizace Světlo Kadaň z.s. „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani.“ Vzdělávací akce „Škola hrou“ proběhla v srpnu 2020 a byla určena pro žáky, kteří přestupují ze ZŠ na SŠ. Akce se mohlo účastnit 10 žáků, kapacita byla naplněna.
2.3.6. Kariérové poradenství, - Individuální konzultace a podpora žáků – u 30 žáků v rozsahu min. 40 hodin / žák, celkem 80, u zbylých 50 podpora minimálně v rozsahu 10 hodin, - odpovědnost: NNO, - zdroj financování: OP VVV SVLII.	Probíhá v rámci projektu „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani.“ V současné době je Světlo Kadaň z.s. v kontaktu se 36 žáky a další oslovuje.

Specifický cíl 2.3. byl zaměřen na žáky využívané nabídky vzdělávání nad rámec kurikula a větší motivovanost žáků v pokračování ve vzdělávání na SŠ. Specifický cíl reaguje na problém identifikovaný v rámci SWOT analýzy během pracovních skupin, kdy žáci nejsou dostatečně motivováni k pokračování a dokončení studia. Aktivita v rámci tohoto cíle byly podpořeny z projektu organizace Světlo Kadaň z.s. „Kariérové a pracovní poradenství pro osoby sociálně vyloučené či sociálním vyloučením ohrožené v Kadani“ v rámci OPZ, na který navazuje projekt v rámci OP VVV „Podpora žáků ohrožených školní neúspěšností při přechodu ze základní školy na střední a při studiu v Kadani“. Aktivita na základních školách byly podpořeny ze Šablon I a II.

Světlo Kadaň z.s. dlouhodobě spolupracuje se střední školou SŠTGA Chomutov, která má v Kadani tři ze svých pracovišť. Spolupráce probíhá na pravidelné bázi. Před začátkem školního roku organizace motivuje žáky k podání přihlášky na střední školu, pomáhá žákům s vyplněním přihlášky, na začátku školního roku se následně pracovníci organizace představují žákům, kteří organizaci neznají a představují své služby. Kromě toho, že organizace pořádá doučování, doučuje v NZDM také jedna z vyučujících SŠTGA Chomutov, což podle zástupkyně organizace umožňuje vyučující získat zpětnou vazbu na úroveň obtížnosti zadání úloh a případně změnu zadání komunikovat se školou. Dále organizace pomáhá škole řešit potíže, kdy žák do školy nedochází, potýká se s výchovnými problémy nebo se rozhodne školu ukončit. Organizace v takových případech komunikuje problém se žákem a rodinou, přičemž **se podle zástupce školy většina potíží povedlo vyřešit, a celkově se spolupráce s organizací pozitivně projevuje na motivaci žáků a školních výsledcích. Jak popisuje zástupkyně organizace níže, distanční výuka navíc poukázala na fakt, že podpora žákům a kontakt s rodinami se zásadně podepisuje na výsledcích žáků ve škole.**

Hlavně je to o tom kariérovém poradenství. Takže oni, když nastoupili do těch prvních ročníků, tak se s nimi snažíme být v častém kontaktu, protože ta distanční výuka je strašná, a pokud s nimi nejsme v kontaktu, tak je to samá pětka a nejsou ty výsledky dobré. Tak proto se snažíme s nimi být v kontaktu, i v rámci spolupráce s tou školou, že můžeme zavolat a zeptat se, jak jsou na tom. Takže my se dozvíme ty informace a můžeme jít konkrétně za těma žákama a pracovat s nima, i s těma rodičema. Aby je nevyhloučili ze středních škol a aby nedostávali pětky na těch základních.

V rámci projektu Světlo Kadaň z.s. **o prázdninách pořádá aktivitu „Škola hrou“**, které mají za cíl motivovat žáky přecházející ze ZŠ na SŠ, aby ve studiu pokračovali. O tuto aktivitu byl podle zástupkyně organizace velký zájem, protože nabídka volnočasových aktivit je o prázdninách minimální. Organizace také pořádá **návštěvy zaměstnavatelů**. Doposud proběhlo několik exkurzí do menších provozoven, plánované exkurze do výrobních závodů nebyly možné z důvodu epidemiologických opatření. **Návštěva zaměstnavatelů spolu s letními aktivitami „Škola hrou“ motivovala podle zástupkyně organizace žáky**

pokračovat ve vzdělávání. Z 10 účastníků, kteří se účastnili „Školy hrou“ a přemýšleli o tom, že nebudou pokračovat ve studiu na SŠ, se podle zástupkyně organizace nakonec všichni rozhodli ve studiu pokračovat. Organizace také plánuje workshopy na téma volba povolání, jejichž realizaci ale komplikují epidemiologická opatření.

Doučování realizovaly základní školy také v rámci Šablon I a II a bylo zaměřeno na žáky dotčené školním neúspěchem. Zástupci škol hodnotí doučování jako jedno z opatření, které má vliv na zlepšení školního úspěchu. V době epidemiologických opatření však podle zástupců škol nelze říct, jaké má doučování dopady. Některé školy se také potýkají s migrací rodin, kdy se žáci ve třídách a na doučování mění, což také zkresluje celkové výsledky žáků.

7 Zhodnocení rizik při plnění cílů (obecná rizika i konkrétní rizika v řešené lokalitě)

Místní plán inkluze definuje několik obecných rizik uvedených v tabulce 10, která by mohla ohrozit plnění stanovených cílů. Z těchto rizik se naplnilo riziko nedostatku personálních kapacit pro realizaci aktivit projektů města Kadaň. Nedostatečná personální kapacita byla jedním z důvodů, proč se město rozhodlo nepodat projektovou žádost; více k tomuto je uvedeno ve zprávě Hodnocení kvality spolupráce. Ostatní rizika zmiňovaná v MPI realizaci aktivit neohrozila.

Tabulka 10 Rizika uvedená v MPI 2018–2020, 1. aktualizace

Riziko	Závažnost	Opatření k eliminaci rizik	Odpovědnost
Nedostatek finančních prostředků na realizaci aktivit MPI	Vysoká	Průběžná komunikace s ŘO OP VVV a s ASZ, důsledná příprava projektových žádostí ve vhodných vyhlášených výzvách, průběžné hodnocení realizace projektů v oblasti vzdělávání	Odbor ekonomický, úsek školství, MěÚ Kadaň, PS Vzdělávání
Nedostatek personálních kapacit pro realizaci aktivit projektů města Kadaně zejména v oblasti personální podpory škol, NNO a dalších organizací	Vysoká	Spolupráce se studenty pedagogických oborů, spolupráce s ÚP, inzerce na www stránkách škol a organizací a města, vysoká úroveň komunikace všech aktérů řízená městem a včasná informovanost škol a dalších zapojených organizací, včasná informovanost škol	Školy a zapojené organizace, zastřešující metodická podpora Odboru ekonomického (školství) města Kadaně
Legislativní změny, změny podmínek dotací a již vyhlášených výzev apod.	Vysoká	Konzultace kroků s poskytovatelem dotace, účast zástupců na informačních seminářích, spolupráce s ASZ a dalšími partnery	

Dále byly identifikované hrozby v rámci SWOT analýzy Místního plánu inkluze:

- nejistota v zajištění financování legislativních změn směrem k inkluzi,
- obavy o dlouhodobé zajištění financování personálních pozic v souvislosti s inkluzí,
- vysoké počty dětí, žáků ve třídách,
- migrace rodin,
- nedostatek kvalifikovaných pedagogů do budoucna,
- finanční situace rodičů dětí ze SZP.

Z těchto hrozeb se ukázala nejpalčivější migrace rodin. Podle zástupců škol se migrace rodin zvýšila před pandemií covid-19 a během této doby pokračuje. Migrace se týká především cizinců a rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí. Zástupce 1. základní školy v této souvislosti také zmiňoval zvýšení absence žáků pocházející z Hradce, místní části obce Rokle, kde podle se podle zástupce školy zhoršují životní podmínky rodin a kde není sociální pracovník, kterého by mohla škola kontaktovat. Další hrozba, kterou aktéři zmiňovali, se týkala **personálních pozic**, která souvisela s problémem obsadit pozici psychologa. Jeden ze zástupců škol také uvedl, že se podařilo obsadit pozici psychologa na částečný úvazek, kvůli pandemii se ale psycholog vrátil ke své hlavní pracovní náplni. **Problém personálních pozic souvisel také s formou úvazků pro asistenta pedagoga.** Podle zástupce MŠ je tuto pozici problematické obsadit z důvodu toho, že je na tuto pozici vyžadováno pedagogické vzdělání. Podle zástupce ZŠ je roční podpora cizinců ze strany asistenta pedagoga nedostatečná a měla by být dlouhodobější.

8 Výsledný stav vzdělávacího systému a doporučení do budoucna

Klíčovým východiskem tvorby místního plánu inkluze je koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám, který je v Metodice KPSVL⁶ definován jako „*zajištění adresnosti, koordinace, konzistence a synergie místních opatření sociální integrace založených na lokálních potřebách, která budou realizována prostřednictvím specifického mechanismu financování z prostředků ESIF*“. Zhodnocení výsledného stavu vzdělávacího systému se proto zaměřuje právě na ověření premis KPSVL a analyzuje, do jaké míry realizace opatření vycházejících ze strategického plánování splňuje preferované principy, jimiž je **adresnost, koordinace, konzistence, synergie**. Kromě uvedených principů je zde zhodnocena také **udržitelnosti, kterou chápeme** jako podmínku pro dlouhodobý efekt KPSVL.

⁶ METODIKA KOORDINOVANÉHO PŘÍSTUPU K SOCIÁLNĚ VYLOUČENÝM LOKALITÁM. Agentura pro sociální začleňování [online]. [cit. 2019-12-19]. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/metodika-koordinovaneho-pristupu-k-socialne-vyloucenym-lokalitam/>

8.1 Adresnost/relevance

Dle provedených rozhovorů s místními aktéry i podle informací z dokumentů zpracovaných ASZ jsou v Kadani lokality, které můžeme identifikovat jako sociálně vyloučené nebo spíše sociálním vyloučením ohrožené lokality. Umístěním služeb do města a v okolí těchto lokalit **se dá proto princip adresnosti ve smyslu zacílení intervencí a koncentrace zdrojů na řešení problémů v místě jejich největšího rozsahu považovat za splněný.**

Realizovaná opatření a projekty vycházely ze SWOT analýzy, která je výsledkem diskuzí na pracovních skupinách Vzdělávání, a na jejímž základě byly definovány strategické a specifické cíle MPI. **Nastavení projektů a z nich vycházejících služeb tedy adresují potřeby cílové skupiny, která služby skutečně využívá.** Jak již bylo však řešeno výše nebo ve zprávě o Hodnocení kvality spolupráce, **nedošlo k realizaci všech plánovaných projektů**, a to konkrétně projektu města a projektu organizace RADKA z. s.

Jak již bylo také zmíněno výše, **některé problémy, se kterými se školy potýkají, nebyly ve strategické části MPI definovány**, což může být dáno tím, že jsou poměrně nové a pandemická opatření omezila možnosti jejich řešení. Těmito problémy jsou omezené možnosti školy v oblasti podpory cizinců pomocí doučování nebo podpory asistenta pedagoga. Některé školy se dále potýkají s častým stěhováním rodin cizinců nebo rodin ze sociálně znevýhodněného prostředí a zvýšením absence žáků pocházející z Hradce, místní části obce Rokle. MPI se také nevěnuje obtížím dětí pocházejícím z romské menšiny.

8.2 Konzistence

Konzistencí rozumíme soulad kapacity intervence s potřebami cílové skupiny v oblasti vzdělávání. **Kapacita intervence je v současné době do značné míry ovlivněná vládními opatřeními z důvodu pandemie**, kdy je například omezena kapacita nízkoprahového zařízení a organizace musejí odmítat klienty z kapacitních důvodů, některé aktivity musely být zrušeny nebo organizace zvažuje online verzi; to se týká například workshopu pro rodiče. Pandemická opatření omezila využívání Šablon a některé z nich nebylo možné realizovat. Někteří zástupci škol část Šablon proto **přesunuli na podporu školních asistentek a asistentů**, jejichž činnost se jim během pandemických opatření osvědčila nejvíce. Školní asistenti jsou podporou především v kontaktu s rodinou a při předávání vzdělávacích materiálů a úkolu a také zprostředkovávají kontakt s neziskovou organizací, která pro žáky zajišťuje technickou podporu a doučování. **Z celkových aktivit naplánovaných v MPI bylo 28 splněno, 7 bylo splněno částečně a 2 aktivity nebyly vůbec naplněny**; tyto aktivity byly plánovány v rámci nerealizovaného projektu organizace RADKA z. s.

8.3 Koordinace a synergie

Koordinací a synergií míníme řešení místních problémů na více úrovních a ve více tematických oblastech zároveň a jejich současnou dostupnost cílové skupině. Koordinace na strategické úrovni probíhá na pravidelném **setkání jednotlivých tematických pracovních skupin** (cca ve čtvrtletních intervalech). Díky určité personální provázanosti napříč pracovními skupinami dochází k vzájemné informovanosti. Probíhá také **setkání celého lokálního partnerství** na roční bázi. V období zahájení projektu OP VVV v Kadani v roce 2015 to však vnímali někteří aktéři jako oddělení oblasti vzdělávání od ostatních tematických oblastí definovaných v SPSZ, které **narušilo propojenost a provázanost mezi těmito oblastmi**. Na této situaci měla podle některých aktérů také vliv role první KIV, jejíž přístup byl podle aktérů příliš formální a kontakt s nimi nebyl pravidelný. Zástupci města se proto rozhodli zachovat oblast vzdělávání v SPSZ⁷.

Koordinace a synergie se také týká řešení problémů **v oblasti vzdělávání napříč všemi vzdělávacími stupni**. Tedy, že pozornost je věnována jak dětem v předškolním věku, tak i žákům na základní škole a později na škole střední, ale také že služby jsou určeny jak dětem a rodičům, tak i pedagogům samotným. V Kadani koordinace probíhá napříč těmito dimenzemi, tedy MŠ, ZŠ, SŠ, neziskovými organizacemi a městskými terénními pracovníky.

8.4 Udržitelnost

Velká většina prováděných aktivit uvedených v MPI je nebo byla financována prostřednictvím projektů schválených v rámci KPSVL nebo prostřednictvím Šablon I a II. **Jediný projekt organizace Světlo Kadaň z.s., který je realizován v rámci OP VVV** se nachází přibližně v prvním roce realizace a končí v 31. 12. 2022. Organizace RADKA z. s. projekt nerealizovala z důvodů popsaných ve zprávě o Hodnocení kvality spolupráce. Většinu svých aktivit ale organizace provozuje v omezené míře v rámci svých běžných aktivit SAS. Plánovaný projekt organizace cílil na práci s dětmi a jejich rodiči v nízkoprahovém centru, což umožňovalo připravit děti a rodiče na povinnou školní docházku. Běžná terénní práce SAS tuto přípravu umožňuje pouze v omezené míře a dopady podle zástupkyně organizace nejsou tak výrazné jako u každodenního docházení rodiče a dítěte do centra. Několik aktivit organizace bylo také podpořeno z projektů OPZ.

Z rozhovorů se zástupkyní Světlo Kadaň z.s. nevyplývalo, že by organizace plánovala s aktivitami zaměřenými na inkluzivní a kvalitní vzdělání po skončení projektu skončit. Naopak **většina dotazovaných místních aktérů je s aktivitami organizace spokojená, řada z nich reflektuje přínos v podobě práce s žáky z cílové skupiny a pozitivní vliv na zlepšení jejich docházky a školních výsledků**. Stejně tak školy plánují využít Šablony III pro realizaci aktivit zmíněných v MPI.

I přesto, že město nerealizovalo projekt v rámci OP VVV, **zástupci města chtějí ve spolupráci s ASZ pokračovat. Spolupráci především v rámci OPZ hodnotili jako velice**

⁷ Počátky spolupráce v Kadani jsou více popsány ve zprávě o Hodnocení kvality spolupráce.

úspěšnou. Celkově spolupráce s městem v lokalitě v současné době není tak incentivní i z toho důvodu, že zástupci města mají již dlouhodobou zkušenost s podáváním a realizací projektů a jsou schopni jednat sami na základě získaných zkušeností a poskytnutých informací o aktuálních výzvách od zástupců ASZ.

9 Doporučení

Tabulka 11 Doporučení z dopadové evaluace

ZÁVĚRY	DOPORUČENÍ
1. Zvýšená migrace rodin a nedostatečné informování škol	Zaměření se na tuto problematiku v rámci celého lokálního partnerství
Jednou z hrozeb, která byla identifikována v rámci SWOT analýzy, je migrace rodin. Právě migrace rodin byla podle zástupců škol zvýšená již před pandemií covid-19 a během této doby pokračuje. Migrace se týká rodin pocházejících ze zahraničí a ze sociálně vyloučených lokalit. Někteří zástupci škol také upozorňovali, že je rodiče nedostatečně informují o plánovaném stěhování a že jim také chybí zpětná vazba od OSPOD v případě, že škola nahlásí odstěhování rodiny.	Zaměření se na tuto problematiku v rámci celého lokálního partnerství, neboť se problém dotýká více oblastí, ke kterým jsou ustanoveny tematické pracovní skupiny. Dále komunikace OSPOD se školou ohledně potvrzení, že se rodina odstěhovala.
2. Zvýšená školní absence žáků pocházejících z Hradce, místní části obce Rokle	Provázání spolupráce obce Rokle s městem Kadaň
Zvýšená absence žáků pocházejících z obce Hradec, na které se podle zástupce školy podílí zhoršení životních podmínek rodin v této oblasti.	Navázání spolupráce obce Rokle s městem Kadaň v otázce životních podmínek rodin v místní části Hradec a posílení terénních a sociálních služeb.
3. Problém s obsazením pozice psychologa	Sdílení zkušeností ohledně obsazování pozice
Někteří zástupci uváděli problém s obsazováním pozice psycholog, což je poměrně častým problémem na školách obecně.	Diskuze a sdílení zkušeností na pracovních skupinách Vzdělávání o možnostech hledání a financování psychologa.

10 Zdroje a literatura

ASZ (2021). Metodika koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ – obecná část. Praha, MMR, 31 s.

MPI 1. aktualizace. (2020). *Místní plán inkluze města Kadaň pro období 2018–2020, 1. aktualizace únor 2020*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

Svobodová, A. (2019). *Vstupní analýza vzdělávání Kadaň. Praha: Agentura pro sociální začleňování*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.

Úlehlová, M. (2021). *Hodnocení kvality spolupráce Kadaň*. Praha: Agentura pro sociální začleňování.